

REFERAT Formannskapet 2019-2023 d. 01-06-2022

Mødedato Onsdag d. 01. juni 2022 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Høringsuttalelse - bedre polititjenester og beredskap.....	3
Møtedokumenter.....	6
Del av Teglverksveien og Teglstien - vedtak av utbyggingsavtale.....	15
1615 Detaljregulering, Hamrevann, felt 1C og 1D - vurdering av om planarbeid skal avsluttes.....	21
Tilleggssak - Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3.....	31
Utredning om parlamentarisme som politisk styringsform i Kristiansand.....	34

Punkt 72/22: Høringsuttalelse - bedre polititjenester og beredskap

Bilag

Høringsbrev fra justis- og beredskapsministeren - bedre polititjenester

Lokale polititjenester i Agder - mars 2022

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020030132
Saksbehandler Johanne Marie Benitez Nilsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	01.06.2022	72/22

HØRINGSUTTALELSE - BEDRE POLITITJENESTER OG BEREDSKAP

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 01.06.2022 SAK 72/22

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet slutter seg til kommunedirektørens forslag til høringsuttalelse om bedre polititjenester og beredskap.
(Enst.)
2. Formannskapet mener det i langt større grad må prioriteres synlig politi i større byer, og at ressurser til dette må tilføres. Store byer har store problemer med volds- og rusproblematikk som behøver større oppfølging.
(14/1)
3. Siste setning av innspillet under punkt 3, s. 6 endres til:
Kommunen spør seg om politiet trenger nye verktøy og sterkere fokus på forebygging nå som det har vært mye snakk om en rusreform, men den ikke er ferdig gjennomført.
(Erstatter følgende opprinnelige tekst: "Kommunen spør seg om den avslåtte rusreformen likevel kan ha hatt innvirkning på politiets virkemiddelapparat og fokus.")
(Enst.)
4. Tillegg til slutt i avsnittet øverst på s. 3:
Framover er det viktig for Kristiansand Kommune å løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge i vårt samarbeid med Politiet. Kristiansand oppfordrer også politiet til å søke et tett samarbeid med alle kommuner om forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.
(Enst.)
5. Definere vold og seksuelle overgrep som alvorlig kriminalitet og løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.
(12/3)

Forslag:

FRP fremmet følgende forslag:

- «1. Formannskapet mener det i langt større grad må prioriteres synlig politi i større byer, og at ressurser til dette må tilføres. Store byer har store problemer med volds- og rusproblematikk som behøver større oppfølging.
2. Formannskapet mener mer synlig politi også i barne- og ungdomsskolen må prioriteres. Det er store problemer med vold mot ansatte i skoleverket, og ressurser må tilføres også for å bekjempe dette slik at politiets samarbeid med skoleverket kan styrkes.»

DEM fremmet følgende forslag:

«Formannskapet i Kristiansand mener bestemt at politiet må være mer synlig og aktiv tilstede i bydelene og bygde Norge.»

MDG/SV fremmet følgende forslag:

- «1. Siste setning av innspillet under punkt 3, s. 6 endres til:
Kommunen spør seg om politiet trenger nye verktøy og sterkere fokus på forebygging nå som det har vært mye snakk om en rusreform, men den ikke er ferdig gjennomført.
(Erstatter følgende opprinnelige tekst: "Kommunen spør seg om den avslåtte rusreformen likevel kan ha hatt innvirkning på politiets virkemiddelapparat og fokus.")»
2. Tillegg til slutt i avsnittet øverst på s. 3:
Framover er det viktig for Kristiansand Kommune å løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge i vårt samarbeid med Politiet. Kristiansand oppfordrer også politiet til å søke et tett samarbeid med alle kommuner om forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.»

MDG fremmet følgende forslag:

«Formannskapet legger til et nytt punkt 5:
Definere vold og seksuelle overgrep som alvorlig kriminalitet og løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 1.

FRP sitt forslag nr. 1 ble vedtatt med 14 mot 1 stemme, vedtakets pkt. 2 (Rødt).

FRP sitt forslag nr. 2 falt med 10 mot 5 stemmer (H/DEM/FRP).

DEM sitt forslag falt med 9 mot 6 stemmer (DEM/KRF/FRP/SV).

MDG/SV sitt forslag nr. 1 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 3.

MDG/SV sitt forslag nr. 2 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 4.

MDG sitt forslag ble vedtatt med 12 mot 3 stemmer, vedtakets pkt. 5 (SV/Jan Oddvar Skisland, AP)

01.06.2022

Punkt 2022000044-71: Møtedokumenter

Bilag

Status TSR 010622

Status økonomi 01.06.22

Komplett innkalling Formannskapet 01.06.22

Saksliste Formannskapet 01.06.2022

PROTOKOLL FORMANNSKAPET

Dato: 01.06.2022
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 72/22 - 76/22
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 13.10
Møteleder: Ordfører Jan Oddvar Skisland

Til stede:

Jan Oddvar Skisland (AP)
Andreas Landmark (SV)
Hildegunn M. T. Seip (MDG)
Mira Thorsen (MDG) møtt kl. 10.00
Mali S. Tronsmoen (SV)
Erik Rostoft (TVP)
Kasper B. Espeland (Rødt) for
Jannike Arnesen (AP) for
Renate Hægeland (H)
Ida Grødum (H)
Terje Ø. Pettersen (H)
Jørgen H. Kristiansen (KRF)
Sigrun Sæther (KRF)
Stian Storbukås (FRP)
Vidar Kleppe (DEM)

Forfall:

Roy Fardal (UAVH)
Reidar Heivoll (SP)

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Økonomidirektøren
Direktør for kultur og innbyggerdialog
By- og stedsutviklingsdirektøren
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Kriminalitetsforebyggende koordinator Johanne M. B. Nilsen
Enhetsleder klima og arealutvikling Jan Erik Lindjord

Innledning ved kommunedirektør Camilla B. Dunsæd

Økonomidirektør Terje Fjellvang orienterte om:

- Kommuneproposisjonen for 2023
- Tjenester nær folk
- Kommunesektoren er kompensert for koronapandemien i 2020 og 2021
- Kommuneøkonomien er god
- Kommuneøkonomien ved inngangen til 2022
- Langsiktige utfordringer
- Stormøte om RNB og kommuneproposisjonen – behovene sett fra kommunesektoren
- Har vært mange lovnader om korona-kompensasjon – men ingen penger i RNB
- Tiden er moden for mer forsøk – kommunene trenger fleksibilitet
- Heller ikke generell økning i handlingsrommet i RNB 2022
- Krevende budsjettarbeid
- Korrigert netto driftsbudsjett 2022-2025
- Innsparingskrav
- 1. tertialrapport 2022
- Foreløpig status
- Koronautgifter
- Netto renter og avdrag
- Finansavkastning og utbytte
- Rammeendringer (et utvalg)
- Prognose områdene
- Disposisjonsfond
- Utviklingstrell
- Bygganalyse
- Oppfølging av verbalvedtak
- Totale investeringer
- De 10 største byggeprosjektene
- Oppstartsdokumenter 2023-2026
- Driftsutfordringer

Deretter spørsmål og kommentarer.

72/22 Formannskaps:
Høringsuttalelse - bedre polititjenester og beredskap
(ark.nr. 2020030132)

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet slutter seg til kommunedirektørens forslag til høringsuttalelse om bedre polititjenester og beredskap.
(Enst.)
2. Formannskapet mener det i langt større grad må prioriteres synlig politi i større byer, og at ressurser til dette må tilføres. Store byer har store problemer med volds- og rusproblematikk som behøver større oppfølging.
(14/1)
3. Siste setning av innspillet under punkt 3, s. 6 endres til:
Kommunen spør seg om politiet trenger nye verktøy og sterkere fokus på

forebygging nå som det har vært mye snakk om en rusreform, men den ikke er ferdig gjennomført.

(Erstatter følgende opprinnelige tekst: "Kommunen spør seg om den avslåtte rusreformen likevel kan ha hatt innvirkning på politiets virkemiddelapparat og fokus.")

(Enst.)

4. Tillegg til slutt i avsnittet øverst på s. 3:
Framover er det viktig for Kristiansand Kommune å løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge i vårt samarbeid med Politiet. Kristiansand oppfordrer også politiet til å søke et tett samarbeid med alle kommuner om forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

(Enst.)

5. Definere vold og seksuelle overgrep som alvorlig kriminalitet og løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

(12/3)

Forslag:

FRP fremmet følgende forslag:

- «1. Formannskapet mener det i langt større grad må prioriteres synlig politi i større byer, og at ressurser til dette må tilføres. Store byer har store problemer med volds- og rusproblematikk som behøver større oppfølging.
2. Formannskapet mener mer synlig politi også i barne- og ungdomsskolen må prioriteres. Det er store problemer med vold mot ansatte i skoleverket, og ressurser må tilføres også for å bekjempe dette slik at politiets samarbeid med skoleverket kan styrkes.»

DEM fremmet følgende forslag:

«Formannskapet i Kristiansand mener bestemt at politiet må være mer synlig og aktiv tilstede i bydelene og bygde Norge.»

MDG/SV fremmet følgende forslag:

- «1. Siste setning av innspillet under punkt 3, s. 6 endres til:
Kommunen spør seg om politiet trenger nye verktøy og sterkere fokus på forebygging nå som det har vært mye snakk om en rusreform, men den ikke er ferdig gjennomført.
(Erstatter følgende opprinnelige tekst: "Kommunen spør seg om den avslåtte rusreformen likevel kan ha hatt innvirkning på politiets virkemiddelapparat og fokus.")»
2. Tillegg til slutt i avsnittet øverst på s. 3:
Framover er det viktig for Kristiansand Kommune å løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge i vårt samarbeid med Politiet. Kristiansand oppfordrer også politiet til å søke et tett samarbeid med alle kommuner om forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.»

MDG fremmet følgende forslag:

«Formannskapet legger til et nytt punkt 5:

Definere vold og seksuelle overgrep som alvorlig kriminalitet og løfte Nullvisjonen om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 1.

FRP sitt forslag nr. 1 ble vedtatt med 14 mot 1 stemme, vedtakets pkt. 2 (Rødt).

FRP sitt forslag nr. 2 falt med 10 mot 5 stemmer (H/DEM/FRP).

DEM sitt forslag falt med 9 mot 6 stemmer (DEM/KRF/FRP/SV).

MDG/SV sitt forslag nr. 1 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 3.

MDG/SV sitt forslag nr. 2 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 4.

MDG sitt forslag ble vedtatt med 12 mot 3 stemmer, vedtakets pkt. 5
(SV/Jan Oddvar Skisland, AP)

73/22 Formannskapssak:
Del av Teglverksveien og Teglstien - vedtak av utbyggingsavtale
(ark.nr. 2022004155)
Nærings- og eierskapsutvalgets innst. 31.05.22

Formannskapets vedtak:

Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for del av Teglverksveien og Teglstien.
(Enst.)

74/22 Formannskapssak:
1615 Detaljregulering, Hamrevann, felt 1C og 1D - vurdering av om planarbeid skal avsluttes
(ark.nr. 2022008101)
By- og stedsutviklingsutvalget innst. 19.05.2022 sak 101/22

Formannskapets vedtak:

Planinitiativ for detaljregulering av Hamrevann, delområde 1C og 1D, stanses ikke. Planinitiativet tilpasses dog slik at det skal kunne gjennomføres i et 10-års perspektiv, med maksimalt 500 boenheter. Ny samlevei til Skjøringsmyrkrysset opprettholdes jmf. vedtatt kommunedelplan for Hamrevann.
(8/7)

Forslag:

SV fremmet følgende forslag:

- «1. Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-8, 2 ledd stanses privat planinitiativ for detaljregulering av Hamrevann, delområde 1C og 1D som foreslått. Begrunnelsen fremgår av saksframstillingen.
2. By- og stedsutviklingsutvalget åpner for at det kan fremmes et privat planinitiativ for en utvidelse av områder i tilknytning til allerede vedtatt detaljregulering for deler av 1A og 1B. Planinitiativet for en slik detaljregulering bør ikke omfatte større areal enn at det skal kunne gjennomføres i et 10-års perspektiv.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble by- og stedsutviklingsutvalgets innstilling vedtatt med 8 stemmer, mens 7 stemte for SV sitt forslag (AP/MDG/SV/Rødt).

75/22Bystyresak:**Tilleggssak - Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3**

(ark.nr. 2021019649)

Formannskapetets innstilling

1. Bystyret mener Samferdselsdepartementet har imøtekommet Kristiansandsregionen på viktige punkter som gir grunnlag for endring av enkelte vedtak i sak 309/21 av 01.12.2021.
2. Bystyrets vedtak nr 13 i sak 309/21 endres til: I tråd med Samferdselsdepartementets brev av 16.05.22 legges det til grunn at kommunen og fylkeskommunen bidrar med en egenandel på 15 prosent av investeringskostnaden ekskl. merverdiavgift ved nye prosjekter og tiltak på fylkeskommunal eller kommunal vei. Med nye tiltak menes tiltak som starter etter at Stortinget har sluttet seg til gjennomføring av Samferdselspakke for Kristiansand fase 3. Bompenger kan ikke finansiere den lokale egenandelen, og kan heller ikke indirekte benyttes til andre formål enn finansiering av prosjekt og tiltak i samferdselspakken. Kristiansand kommune skal føre tilbake all merverdiavgift staten refunderer for tiltak på kommunal vei tilbake til porteføljen i pakken.
3. Bystyrets vedtak nr 14 i sak 309/21 annulleres.
4. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 vil være en del av grunnlaget for å komme i en posisjon til å forhandle med staten om en byvekstavtale for Kristiansandsregionen. Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune har i dag en belønningsavtale med staten for perioden 2020 til 2023. I samsvar med brev fra SD 16.05.2022 legger bystyret til grunn at belønningsavtalen ikke bortfaller selv om det ikke inngås byvekstavtale.
5. Bystyret legger til grunn at Agder fylkesting gjør tilsvarende vedtak.
(9/6)

Forslag:Kommunedirektøren fremmet følgende endrede innstilling:

- «1. Bystyret mener Samferdselsdepartementet har imøtekommet Kristiansandsregionen på viktige punkter som gir grunnlag for endring av enkelte vedtak i sak 309/21 av 01.12.2021.
2. Bystyrets vedtak nr 13 i sak 309/21 endres til: I tråd med Samferdselsdepartementets brev av 16.05.22 legges det til grunn at kommunen og fylkeskommunen bidrar med en egenandel på 15 prosent av investeringskostnaden ekskl. merverdiavgift ved nye prosjekter og tiltak på fylkeskommunal eller kommunal vei. Med nye tiltak menes tiltak som starter etter at Stortinget har sluttet seg til gjennomføring av Samferdselspakke for Kristiansand fase 3. Bompenger kan ikke finansiere den lokale egenandelen, og kan heller ikke indirekte benyttes til andre formål enn finansiering av prosjekt og tiltak i samferdselspakken. Kristiansand kommune skal føre tilbake all merverdiavgift staten refunderer for tiltak på kommunal vei tilbake til porteføljen i pakken.
3. Bystyrets vedtak nr 14 i sak 309/21 annulleres.

4. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 vil være en del av grunnlaget for å komme i en posisjon til å forhandle med staten om en byvekstavtale for Kristiansandsregionen. Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune har i dag en belønningsavtale med staten for perioden 2020 til 2023. I samsvar med brev fra SD 16.05.2022 legger bystyret til grunn at belønningsavtalen ikke bortfaller selv om det ikke inngås byvekstavtale.
5. Bystyret legger til grunn at Agder fylkesting gjør tilsvarende vedtak.»

FRP fremmet følgende forslag:

«Det jobbes ikke videre med en samferdselspakke basert på bompenger. Administrasjonen får fullmakt til å jobbe videre mot en belønningsavtale hvor bompenger ikke er et aktuelt virkemiddel.»

DEM fremmet følgende forslag:

«Kristiansand Bystyre ønsker ingen: Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3, finansiert med bompenger og anmoder derfor Fylkestinget på det sterkeste om å si nei til denne usosiale og dårlige avtalen som Samferdselsdepartementet tilbyr. Her må staten inn og fullfinansiere - bilistene har betalt mer enn nok bompenger.»

MDG fremmet følgende forslag til tilleggspunkter:

- «6. Bystyret legger til grunn at statens bidrag i en byvekstavtale vesentlig overstiger gjeldende belønningsavtale. Bystyret forventer at Kristiansand gjennom forhandlinger sikrer seg en betydelig del av de midlene staten stiller til rådighet for byvekstvtaler.
7. Bystyret ønsker at opposisjonsleder tiltrer forhandlingsdelegasjonen sammen med ordfører, og forventer rask framdrift i den videre prosessen.»

TVP/SP fremmet følgende forslag:

- «1. Bystyret mener Samferdselsdepartementet ikke har lagt frem vesentlige forbedringer siden sak 309/21 av 1.12.2021.
2. Bystyret innstiller derfor videre forhandling om en byvekstavtale for Kristiansandsregionen fase 3.
3. Det innledes forhandlinger med Staten om en videreføring av dagens belønningsavtale som opphører 31/12-2023. Avtalen skal ha som formål å styrke kollektivtilbudet i regionen.»

Voteringer:

FRP sitt forslag falt med 11 mot 4 stemmer (DEM/FRP/TVP/Rødt).

DEM sitt forslag falt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP).

TVP/SP sitt forslag falt med 12 mot 3 stemmer (TVP/FRP/Jørgen H. Kristiansen, KRF).

Kommunedirektørens endrede innstilling ble vedtatt med 9 mot 6 stemmer (DEM/KRF/FRP/TVP/Rødt).

MDG sine forslag til tilleggspunkter følger saken uten votering.

76/22 Bystyresak:
Utredning om parlamentarisme som politisk styringsform i Kristiansand
(ark.nr. 2022018577)

Formannskapetets innstilling:

1. Bystyret ber om at kommunedirektøren engasjerer et konsulentfirma for å utrede konsekvensene av en eventuell innføring av parlamentarisk styreform i Kristiansand
2. Rammen for oppdraget er inntil kr 800 000. Midlene tas av disposisjonsfondet.
3. Bystyret godkjenner kommunedirektørens forslag til oppdragsbeskrivelse for konsulentoppdraget.

(11/4)

Det må særlig synliggjøres potensialet for å flytte makt fra administrasjon over til et byråd.

(Enst.)

4. Utredning om parlamentarisk styringsform i Kristiansand legges frem for bystyret i møte 23.november 2022.

(11/4)

Forslag:

SV fremmet følgende forslag:

«1. Bystyret avslutter arbeidet med å utrede konsekvensene av en eventuell innføring av parlamentarisk styreform i Kristiansand.»

FRP fremmet følgende forslag:

«Tillegg til punkt 3:

Det må særlig synliggjøres potensialet for å flytte makt fra administrasjon over til et byråd.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens innstilling vedtatt med 11 stemmer, mens 4 stemte for SV sitt forslag (SV/Rødt/Hildegunn M. T. Seip, MDG).

FRP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Innmeldte saker:

Ordfører Jan Oddvar Skisland orienterte om Fylkesutvalgets vedtak i forhold til Nye Veier sin stans av veiutbygging og oppfordret formannskapet til å fatte samme vedtak som fylkesutvalget.

Vedtak:

Bekymring om varsel om stans i veiutbygging

Vi ser med meget stor bekymring på at Nye Veier stopper videre utbygging av E39 fra Mandal og vestover, og ytre ringvei ved Kristiansand, samt at vi er bekymret for

E18 østover. Vi oppfordrer på det sterkeste til at staten bevilger midler til Nye Veier, slik at Nye Veier prioriterer gjennomføring av de planlagte og regulerte prosjektene for å få en sammenhengende fire felts trafikksikker motorvei på veistrekning gjennom Agder.
(10/5)

Forslag:

Ordfører Jan Oddvar Skisland fremmet følgende forslag:

«Bekymring om varsel om stans i veiutbygging

Vi ser med meget stor bekymring på at Nye Veier stopper videre utbygging av E39 fra Mandal og vestover, og ytre ringvei ved Kristiansand, samt at vi er bekymret for E18 østover. Vi oppfordrer på det sterkeste til at staten bevilger midler til Nye Veier, slik at Nye Veier prioriterer gjennomføring av de planlagte og regulerte prosjektene for å få en sammenhengende fire felts trafikksikker motorvei på veistrekning gjennom Agder.»

Voteringer:

Formannskapet vedtok enstemmig å realitetsbehandle ordfører Jan Oddvar Skisland sitt forslag.

Ordfører Jan Oddvar Skisland sitt forslag ble vedtatt med 10 mot 5 stemmer (MDG/SV/Rødt).

Status Tall Ship Races 2025 ved kommunedirektør Camilla B. Dunsæd

- Bystyrets vedtak 23.03.22
- Status pr. 31.05.22
 - kontanter
 - varer tjenester
 - forlenget frist til 15.06.22

Formannskapet ber administrasjonen om å jobbe videre med sponsoravtaler fremt til ny frist 15.06.22.

Møtet hevet.

Punkt 73/22: Del av Teglverksveien og Teglstien - vedtak av utbyggingsavtale

Bilag

Vedtak NÆR, 31052022, Sak 31/22, Del av Teglverksveien og Teglstien - vedtak av utbyggingsavtale

Utbyggingsavtale del av Teglverksveien og Teglstien, delsignert

Merknad B I Rutledal vedlegg

Merknad B I Rutledal

Merknad Birger B Osmundsen

Merknad Kamilla Alonso Berg

Merknad Sameiet Teglstien 4-8

Merknad Tore Junker

Svar på merknader Sindland

Dato 19. mai 2022
Saksnr.: 2022004155-21
Saksbehandler Line Baasland
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Formannskapet

Møtedato

31.05.2022
01.06.2022

Del av Teglverksveien og Teglstien - vedtak av utbyggingsavtale

Forslag til vedtak

[Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for del av Teglverksveien og Teglstien.](#)

Sammendrag

Reguleringsplanen for del av Teglverksveien og Teglstien ble vedtatt av Bystyret 19.1.2022. Reguleringsplanen innebærer i hovedsak tilrettelegging for bolig og fortau.

Forhandlingene om utbyggingsavtale ble innledet i januar 2022. Forhandlingene er gjennomført i henhold til vedtatt reguleringsplan, politikk og omfatter hele planområdet. På bakgrunn av gjeldende reguleringsplan er det nå framforhandlet forslag til utbyggingsavtale. Avtaleområdet er inndelt i to faser. Utbyggingen av fase 1 er regulert i utbyggingsavtalen. Utbygging av fase 2 løses gjennom ordinær byggesaksbehandling. Utbygger har i fase 1 ansvar for å gjennomføre rekkefølgekravene i vedtatt plan. Tidspunkt for gjennomføring av rekkefølgekrav er skjøvet på noe mot at det stilles garanti for gjennomføringen. Utbyggingen er koordinert med utbyggingen av Wilds minne skole for å sikre best mulig gjennomføring av anleggsperioden.

Det kom inn 5 merknader til saken. Merknadene er kommentert i saksframlegget.

Vedlegg:

Utbyggingsavtale del av Teglverksveien og Teglstien, delsignert
Merknad B I Rutledal vedlegg
Merknad B I Rutledal
Merknad Birger B Osmundsen
Merknad Kamilla Alonso Berg
Merknad Sameiet Teglstien 4-8
Merknad Tore Junker
Svar på merknader Sindland

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Reguleringsplanen med tilhørende bestemmelser ble vedtatt av Bystyret 19.1.2022. Næring- og eierskapsutvalget vedtok i møte 5.4.2022 å legge ut forslag til utbyggingsavtalen ut på offentlig ettersyn. Utbyggingsavtalen har vært ute til offentlig ettersyn i perioden 8.4.-13.5.2022.

Reguleringsplanen for Del av Teglverksveien og Teglstien innebærer i hovedsak tilrettelegging for bolig. Utbyggingsavtalen omfatter hele reguleringsplanområdet. Avtaleområdet er inndelt i to faser, hvor utbyggingen av fase 1 er regulert i utbyggingsavtalen, mens utbygging av fase 2 løses gjennom ordinær byggesaksbehandling. Forhandlingene om utbyggingsavtale ble innledet januar 2022.

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk og vedtatte arealplan er lagt til grunn for drøftelsene og den avtalen som er inngått. Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealer som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Utbygger har ved underskrift på utbyggingsavtalen bekreftet at slike avtaler foreligger. Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt område i avtalen planlegges og opparbeides.

Rekkefølgekrav og økonomiske konsekvenser

Utbyggingsområdet har rekkefølgekrav til utvidelse og opparbeidelse av fortau i Teglverksveien/Teglstien, gjesteparkering, lekeplass utenfor planområdet og grøntområde innenfor regulert område. Utbygger er ansvarlig for at rekkefølgekravene blir planlagt og gjennomført. Forholdsmessigheten er vurdert. Kommunen stiller grunn til rådighet for opparbeidelse av tekniske anlegg og lekeplass.

Det er i forslag til avtale satt frister for opparbeidelse av lek, grøntområder og tekniske anlegg i tilknytning til utbyggingen. For å få til en praktisk gjennomføring av utbyggingen er det skjøvet på tidspunkt for opparbeidelse i forhold til rekkefølgekravene.

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av anleggene nevnt ovenfor. Dette for å sikre at tiltakene blir gjennomført. Slik garanti skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til utbyggingen.

Kommunen påtar seg framtidig drift og vedlikehold av offentlige anlegg. Dette søkes innarbeides i budsjettene til henholdsvis ingeniørvesenet og parkvesenet.

Overføring av areal

Utbygger er orientert om hvilke typer arealer som etter utbyggingen skal overføres hefte og vederlagsfritt til kommunen. Overtakelsesavtale med kart vil avklare hvilke arealer dette er, og hvilke av disse arealene kommunen skal forestå framtidig drift og vedlikehold av. Det er utarbeidet foreløpig overtakelseskart i henhold til gjeldende reguleringsplan (bilag 8). Utbygger må ha nødvendige grunneieravtaler for gjennomføring av utbyggingen, det forutsettes at dette er på plass før området igangsettes.

Barn og unges interesser

Avtaleforslaget følger opp løsninger i vedtatt reguleringsplan. Det vurderes at barn og unges interesser er godt ivaretatt i avtalen. For å ivareta trafikksikkerheten i anleggsperioden blir det stilt krav om plan for trafikksikkerhet (sikker skolevei) i anleggsperioden. Lekeplass vil bli opparbeidet i tråd med godkjent utomhusplan.

Opparbeidelsene av fortau i Teglverksveien/Teglstien og lekeplass utenfor planområdet koordineres med anleggelse av vann- og avløpsrør i turveien ved Wilds minne og videre sørover, og bygging av Wilds minne skole. Kommunen har avholdt fellesmøter med utbyggerne av Teglverksveien/Teglstien og utbyggerne av Wilds minne skole, slik at utbyggingsrekkefølgene og omlegging av trafikkmønster for myke trafikkanter i området

blir ivaretatt gjennom alle utbyggingsfasene i hele dette området. Utbygger av Teglverksveien/Teglstien opparbeider fortauet og lekeplass når det er optimalt i forhold til koordinert anleggsvirksomhet i området. Fortauet i Teglverksveien fra tomt BB1 og sørover, gjennomføres i skolens ferie med oppstart i uke 25 når skolen går ut i ferie. Det nye fortauet blir skolevei så snart den er ferdig, og benyttes for å sikre de myke trafikantene i den øvrige anleggsperioden knyttet til Wilds minne. Kommunen tar på seg ansvaret med koordinering av arbeidsvarslingsplanene som utarbeides og ser at prosjektene samkjører om trafikksikkerhet.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsavtalen følger opp og legger til rette for realisering av foreslått utbygging i detaljreguleringsplanen for Del av Teglverksveien og Teglstien. Klima- og miljøkonsekvensene kommer frem av reguleringssaken. Utbyggingsavtalen vurderes å ikke påvirke klima- og miljøkonsekvensene utover dette.

Igangsetting

Utbyggingsavtalen vil danne grunnlag for dispensasjon fra tidspunkt for gjennomføring av rekkefølgekrav. Grunnarbeidene for tomtene må gjøres i mai juni pga hensyn til en salamanderforekomst. For at utbyggingen skal kunne gjennomføres i år skyves tidspunkt for opparbeidelse av fortau og lekeplass. Forskyvning av tidspunkt på opparbeidelsen av fortau i Teglverksveien er gunstig slik at opparbeidelsen blir gjort i skolens sommerferie, slik det nå legges opp til, og utbygger kan gjennomføre grunnarbeid på tomtene i mai/juni. Opparbeidelse av sandlekeplass og fortau foran BB1-BB3, og fortau i Teglstien tilpasses øvrige anleggsaktivitet i området for å oppnå fornuftig rekkefølge på anleggene, og hensynta sikkerheten i området.

Høring av avtaleforslaget

Utbyggingsavtalen har vært ute til offentlig ettersyn i perioden 8.4.-13.5.2022. Orientering om høringen av avtaleforslaget ble sendt til berørte grunneiere og naboer, offentlige myndigheter og kommunens råd. Det kom inn 5 merknader til utbyggingsavtalen.

Innkommne merknader:

Avsender	Merknad	Utbyggers og Byutviklingsdirektørens kommentar
Styret i Sameiet Teglstien 4-8	Bekymret for anleggstrafikken i området vil utgjøre stor fare for skoleelever og andre myke trafikanter i områder, om rekkefølgekrav til opparbeidelse av fortau skyves på. Fortauet bør være opparbeidet før grunnarbeidene for tomtene igangsettes. Ber om at det utplasseres vakter i området morgen og ettermiddag for å ytterligere sikre skoleveien. Ber om få tilsendt risikoanalyser og sårbarhetsanalyser for arbeidene i områder.	Utbyggers kommentar: Det vil være åpen og god dialog mellom utbygger og sameiet i utbyggingsprosessen. Utbygger vurderer fortløpende trafikksikkerhetstiltak. Byutviklingsdirektørens kommentar: Anleggsarbeidene i området koordineres og det skal sørges for at trafikksikkerheten blir ivaretatt i anleggsperioden, både for dette området og anlegg knyttet til Wilds minne utbyggingen. Opparbeidelsen av fortauet gjøres nå i

		skoleferien da det er færre myke trafikanter i området. Det lages en samordnet plan for hvor myke trafikanter ledes i både anleggsperioden for Teglverksveien/Teglstien og Wilds minne skole.
Birger Bjåstad Osmundsen, Teglverksveien 17	Viser til at utbyggingsavtalen omfatter hele reguleringsplanområdet, og at deres eiendom ligger i det som omtales fase 2. Han har ingen utbyggingsplaner for eiendommen, og har ingen avtaler med aktuell utbygger, og krever at fase to og denne eiendommen holdes utenfor foreslåtte utbyggingsplan.	<p>Utbyggers kommentar: Hensiktsmessig at avtalen gjelder for det regulerte området. Det stilles ingen krav om utvikling av øvrige eiendommer.</p> <p>Byutviklingsdirektørens kommentar: Generell politikk er at utbyggingsavtalen skal omfatte hele reguleringsplanområdet. Eiendommene ble tatt med i reguleringsplanen for å få en helhetlig plan for området. I utbyggingsavtalen er utbyggingsområdet fordelt på to faser, der fase 2 gjelder øvrige eiendommer som ikke skal bygges ut i denne omgang. Ved eventuell utbygging på disse eiendommene søkes det på ordinær måte som byggesak. Omfanget av reguleringsplanen, og eiendommer som skal inngå i denne er vurdert i planarbeidet. Utbyggingsavtalen bør omfatte disse eiendommene også for å sikre helhetlig utvikling.</p>
Tore Junker, Teglverksveien 19	Viser til at utbyggingsavtalen omfatter hele reguleringsplanområdet, og at deres eiendom ligger i det som omtales fase 2. Han har ingen utbyggingsplaner for eiendommen, og har ingen avtaler med aktuell utbygger, og krever at fase to og denne eiendommen holdes utenfor foreslåtte utbyggingsplan.	Se kommentar til foregående merknad.

Kamilla Alonso Berg, Teglstien 15a	Er eier av delfeltet BB8. Ber om at utbyggingsavtalen ikke skal gjelde for denne eiendommen.	Se kommentar til foregående merknad. Utbyggingsavtalen forholder seg til enhver tids gjeldende reguleringsplan.
Bernt Ivar Rutledal, Teglstien 4	Parallell bygging i området fra både utbyggingen i Teglverksveien/Teglstien og Wilds minne skole vil legge enda mer press på trafikale utfordringer i området, og er bekymret for myke trafikanter og sikkerheten i området under utbyggingene. Stiller spørsmål om byggeaktivitetene er koordinert, og ber om at kommunen ser helhetlig på dette.	Merknaden er fulgt opp ved at kommunen har avholdt felles koordineringsmøter mellom utbygger av Wilds minne og Teglverksveien/Teglstien. Prosjektene samkjører kommunikasjon angående trafiksikkerhet og progresjon i prosjektene. Kommunen har ansvar med å koordinere arbeidsvarslingsplanene og ser til at prosjektene samkjører om trafiksikkerhet.

Vurdering og konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Avtalen legger til rette for gjennomføring av utbygging av området del av Teglverksveien og Teglstien i tråd med vedtatt reguleringsplan. På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken anbefaler Byutviklingsdirektøren at forslag til utbyggingsavtale vedtas.

Punkt 74/22: 1615 Detaljregulering, Hamrevann, felt 1C og 1D - vurdering av om planarbeid skal avsluttes

Bilag

Vedtak BYSTED, 19052022, Sak 101/22, 1615 Detaljregulering, Hamrevann, felt 1C og 1D - vurdering av om planarbeid skal avsluttes

1. Planinitiativ Hamrevann felt 1C og 1D, datert 17.02.2022
2. Planbeskrivelse kommunedelplan for Hamrevann

Dato 10. mai 2022
Saksnr.: PLAN-22/00599-5
Saksbehandler Jøran Syversen
Godkjent av Eirik Heddeland Martens
Venke Moe

Saksgang
By- og stedsutviklingsutvalget

Møtedato
19.05.2022

1615 Detaljregulering, Hamrevann, felt 1C og 1D – vurdering av om planarbeid skal avsluttes

Forslag til vedtak:

1. Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-8, 2 ledd stanses privat planinitiativ for detaljregulering av Hamrevann, delområde 1C og 1D som foreslått. Begrunnelsen fremgår av saksframstillingen.
2. By- og stedsutviklingsutvalget åpner for at det kan fremmes et privat planinitiativ for en utvidelse av områder i tilknytning til allerede vedtatt detaljregulering for deler av 1A og 1B. Planinitiativet for en slik detaljregulering bør ikke omfatte større areal enn at det skal kunne gjennomføres i et 10-års perspektiv.

Sammendrag

Plan- og bygningsloven sier kommunen skal ta stilling til om nye reguleringsplaninitiativ skal igangsettes ellers stoppes.

WSP Norge as har sendt inn forslag til planinitiativ på vegne av Hamrevann as, for Hamrevann felt 1C og 1D, og bedt om oppstartsmøte. Kommunedelplan for Hamrevann ble vedtatt av bystyret 01.06.2016, hvor det er krav om detaljregulering for de enkelte delfelt i delområde 1. Delfelt 1A og 1B for Hamrevann ble vedtatt 11.12.2019 for inntil 300 boliger. Feltet har startet utbygging i disse dager. I forhold til utbyggingstakt vil feltet være ferdig utbygd i ca. 2029 med 40 -50 boliger i året. Plan og bygg er av den

oppfatning at estimert utbyggingstakt er vel optimistisk basert på erfaringer fra tilstøtende byggeområder på Lauvåsen. Om man legger til grunn at det vil bli bygget 30 boliger i året vil allerede vedtatt plan kunne dekke behovet utover et 10-års perspektiv. Illustrasjonene som er lagt ved det innsendte planinitiativet viser ytterligere 650 boliger om man legger til grunn samme utnyttelse som vist i allerede vedtatt detaljregulering. Dvs. at man for område A, B, C og D til sammen da vil kunne bygge 950 boliger. Det er ikke hensiktsmessig å detaljregulere så store områder lenge før de skal bygges ut. Kommunen er i tillegg pliktig til å gjennomgå detaljplaner 10 år etter de er vedtatt og skal vurdere om de skal oppheves om de ikke er igangsatt og/eller er i strid med ny politikk.

Hamrevann har sin opprinnelse i Regional plan for Kristiansandsregionen 2011-2050. Planen ble vedtatt for syv år siden, og området ligger inne i gjeldende plan for 2020 - 2050 som ble vedtatt 20.10.2020. Planområdet ligger innenfor området avsatt til bebyggelse og anlegg, B34 i kommuneplanen. Planinitiativet er også i tråd med kommunedelplanen for Hamrevann, men det er en rekke krav som skal være oppfylt før igangsetting av boligbebyggelse kan gis.

I delfelt 1A og 1B som nå er under bygging skal det etableres en shuttlebuss som skal driftes ved at Hamrevann as betaler for denne i 10 år til 2032. Dette er som følge av rekkefølgekrav til kollektivdekning, og at man ikke har etablert infrastruktur for kollektiv nære boligbebyggelsen. Av kommunal infrastruktur som må etableres er det krav til betydelig oppgradering av avløpsnett.

Mht. overordnede føringer vil videre utvikling av Hamrevann ikke bygge opp under målsettingene om å redusere transportbehovet gjennom samordning av bolig-, areal- og transportplanlegging, legge til rette for at veksten i persontransporten tas med gange, sykkel eller andre kollektive løsninger, og strider mot strategien det er å fortette og transformere eksisterende bebygde områder før nye utbyggingsområder tas i bruk. Gjeldende arealstrategi gir føringer for at det skal legges til rette for boligbygging og fortetting etter følgende prioritet: I Kvadraturen og tilgrensende områder, bydelssentre, områdesentre/lokalsentre og områder med høyfrekvent busstilbud.

Hamrevann ble tatt inn i boligprogrammet i 2013 under forutsetning av at området ikke medfører noen økonomiske konsekvenser for kommunen. Kristiansand kommune har en boligarealreserve som, gitt befolkningsutvikling i samsvar med SSB's prognoser, kan dekke behovet for nye boliger i Kristiansand fram til 2050 uten utbygging i Hamrevann. Utbyggingsprogrammet for 2022 - 2025 som ble vedtatt i bystyret 17. november 2021, ligger Hamrevann inne som 4 prioritet, lavest prioritert innen kategorien røde områder som er større områder som krever stor offentlig medvirkning/tilrettelegging.

I byvekstavtalen som det skal forhandles om med staten, er det en målsetting om nullvekst i personbiltrafikken. For å oppnå dette må byveksten skje mer kompakt og i områder som er godt tilrettelagt for gange/sykkel og kollektiv. Dette vil da være enklest å klare ved å tilrettelegge for boligbygging nær Kvadraturen med randsoner eller nær bydelssentre eller områdesentre. En utbygging av Hamrevann vil gjøre det vanskeligere å oppfylle mål om nullvekst i personbiltrafikken, og derved inngå en byvekstavtale med staten.

Nærhet til Sørlandsparken og Kjevik har vært trukket frem som en positiv faktor for utbyggingsområdets lokalisering. En større boligsatsning i dette området er ikke en strategi i ny samfunnsdel. Det aktuelle delfeltet på Hamrevann ligger utenfor gang- og sykkelavstand til Kjevik og Sørlandsparken ligger utenfor gangavstand. Avstand til ytterkant av Sørlandsparken er om lag 2400 m (2,4 km) og om lag 3400 m (3,4 km) til

Avenyen. Det er her tatt utgangspunkt i samfunnsdelens 10 minuttersbegrep for gang og sykkel. Det er ikke dokumentert at det er en sammenheng mellom arbeidsplass og bosted. Erfaringsmessig vil boligfelt med slike strukturer, beliggenhet og avstander til sentre ha en relativt stor andel reiser per bil. Ny samfunnsdel følger opp nasjonale mål herunder målsetning om å redusere klimagassutslipp, samt oppnå nullvekst i trafikken.

Plan og bygg vil fremheve viktigheten av at den nye kommuneplanens samfunnsdel med tilhørende arealstrategi blir fulgt. Om det skal åpnes for ytterlige bebyggelse i området bør det fremmes som et revidert planinitiativ som beskriver et realistisk neste byggetrinn og som har et planområde som har en mindre utstrekning. Plan og bygg mener at planinitiativet kan være en utvidelse av områder i tilknytning til allerede vedtatt detaljregulering for deler av 1A og 1B og del av 1D. Det er viktig at delområdene ligger mot hovedinfrastruktur nord/sør som vist i kommunedelplan.

Dette må være gjennomførbart i forhold til de rekkefølgekrav som ligger til feltet og må være realiserbart innenfor et 10-års perspektiv som en detaljregulering skal være. Et eventuelt revidert planinitiativ må være en naturlig fortsettelse av den infrastrukturen som nå etableres. Samtidig må det beskrives realismen i forhold til nødvendig fremtidig infrastruktur som må etableres. Et revidert planinitiativ må også redegjøre for en naturlig utbyggingstakt for området.

Med de begrunnelser som er gitt over anbefaler plan- og bygningssjefen at planinitiativet stanses.

Venke Moe
Plan- og bygningssjef
Sign.

Eirik Heddeland Martens
Planleder
Sign.

Dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift

Bakgrunn for saken

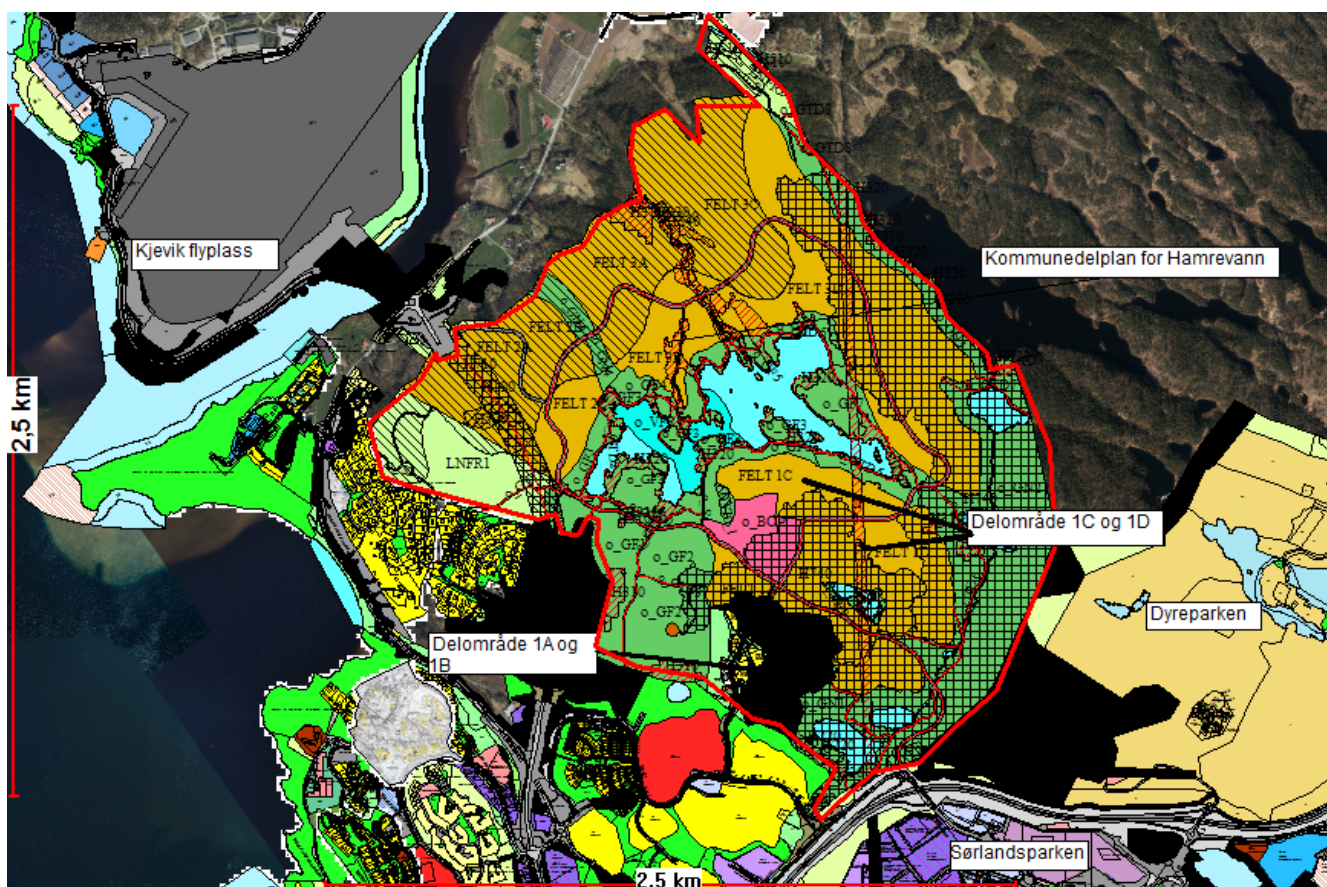
WSP Norge as har sendt inn forslag til planinitiativ på vegne av Hamrevann as, for Hamrevann felt 1C og 1D, og bedt om oppstartsmøte.

Kommunen skal, når et privat planinitiativ er mottatt, ta stilling til regulerings spørsmålet. Forslagsstiller kan ikke varsle oppstart av planarbeid før kommunen har gjort dette og gitt forslagsstiller skriftlig underretning. Kommunen kan beslutte at et planinitiativ skal stoppes hvis det er i strid med overordnede planer. Plan og bygg har underrettet tiltakshaver om dette, og det er forståelse for å fremlegge en sak for politisk avklaring av planinitiativet.

Lokalisering av planområdet nordvest for Sørlandsparken med Dyreparken beliggende i nordøst.

Hamrevann AS har vært klare på at bestemmelsene i plan og bygningslovens § 12-8 ikke skal brukes for å gjøre en ny administrativ vurdering av de samme forhold som er politisk bestemt tidligere. Det er kommunen som planmyndighet, som er ansvarlig for planlegging, og kan stoppe planforslag. Kommunens hjemmel til å stoppe planinitiativ gjelder også for områder som er avsatt til utbyggingsformål i regional plan, kommuneplanens arealdel og kommunedelplan.

Oversiktskart med kommunedelplan og reguleringsplaner i området.

Regionplanen for Kristiansandsregionen 2020 – 2050, vedtatt høsten 2020

I Regionplanen for Kristiansandsregionen vedtatt høsten 2020, er Hamrevann tatt inn som et byggeområde og innlemmet i byggesonen, og er ikke avmerket som langsiktig arealreserve som tilsier at området kan bygges ut etter hensikten.

Kommuneplanens arealdel, 2011 -2022, vedtatt 22.06.2011 og 07.09.2011

I kommuneplanens arealdel 2011 – 2022 er Hamrevann avsatt til fremtidig boligområde.

Arealplanens hovedgrep

1. Prinsippet om samordnet areal- og transportsystem og sikring av grønnstruktur er overordnet all arealplanlegging i kommunen
2. Boligbygging skal skje i dagens byggeområder samt i nye utbyggingsområder på bussmetroens forgreininger.

Retningslinjer:

For boligutbygging generelt

- For å nå målsettingen om redusert klimautslipp, skal nye boliger lokaliseres etter prinsippet om samordnet areal- og transportplanlegging. Boligarealer skal ha god kollektivdekning. Fortetting skal først og fremst skje i sentrumsnære områder og langs kollektivakser.

- Eksisterende boligområder med lav utnyttelse og godt kollektivtilbud kan transformeres til områder med høy utnyttelse, under forutsetning av at utbyggingen er et kvalitetsmessig bidrag til området og omgivelsene.

Planinitiativet for Hamrevann er i tråd med kommuneplanens arealdel 2011-2022. Planen ble vedtatt før statlige retningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging fra 2014 og nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging fra 2015

Kommunedelplan for Hamrevann, vedtatt 01.06.2016

I planbeskrivelse til planen heter det: *Det er store utfordringer knyttet til vann og avløpskapasiteten i bydel øst. Kommunen er i ferd med å utbedre kapasiteten. Deler av disse tiltakene er allerede finansiert av kommunen og andre utbyggere. Men det mangler finansiering for ca. 80 mill. kr for å forsterke vannforsyningsanleggene og for å sikre kapasitet i avløpsanlegg. Tiltakene er en forutsetning for igangsetting av Hamrevann.*

- *For utbygging utover 200-300 boenheter i Hamrevann kreves et nytt overføringsanlegg for avløp fra Hamresandområdet til Odderøya renseanlegg, kostnadsberegnet til ca. kr 100 mill. kr. Hamrevannutbyggingen er den utløsende faktoren for tiltaket.*
- *Utbygging inntil 1000 boenheter i Hamrevannområdet, utover allerede vedtatte prosjekt, krever en samlet investering i vann og avløpsanlegg i bydelen på anslagsvis 525 millioner kroner.*
- *Utbygging utover 1000 boenheter i Hamrevannområdet krever en samlet investering i vann og avløpsanlegg i bydelen anslagsvis 955 millioner kroner.*
- *Utbygging i Hamrevannområdet, vil framskynde investeringene nevnt over, men nytte er ikke knyttet kun til Hamrevannutbyggingen.*

I planen er det åpnet for en grense på maksimum påslipp av avløpsvann på det kommunale avløpsnett i stedet for antall boenheter. Det medfører at det ikke kan bygges flere boenheter når maksimum påslipp er nådd. Kommunen kan akseptere påslippsmengde på inntil 11 l/s på kommunalt avløpsledningsnett. Ytterligere påslipp tillates ikke før avløpskapasiteten på det kommunale ledningsnett i bydelen er økt. 11 l/s tilsvarer normalt 2-300 boenheter, men antall boenheter kan økes så lenge maksimumskravet ikke overskrides. Videre utbygging av Hamrevannområdet vil kreve utbygging av nytt overføringssystem fra påkoblingspunktet og helt frem til Odderøya renseanlegg (pumpestasjoner, sjøledninger mm.). Alle boliger som bygges i Hamrevann før dette bør tilrettelegges for overføring til det nye systemet når det er ferdigstilt.

Det er forutsatt at Hamrevannområdet skal utvikles slik at en kan oppnå en høy kollektivandel. Analysen utført av Urbanet viser at det for å oppnå en høy kollektivandel, må settes inn omfattende tiltak. Det gjelder pris, redusert reisetid og høy frekvens på bussrutene, i tillegg til restriktive tiltak som økte bomsatser og parkeringsavgifter og utbygging av Hamrevannområdet med høy tetthet og i et høyt tempo. I konsekvensutredningen framgår det at dette er urealistisk. Konsekvensen av høy utbyggingstakt i Hamrevannområdet vil være at strategien for byutvikling endres og andre områder i kommunen må stilles i bero.

Bestemmelsene inneholder rekkefølgekrav om at utbygging av planområdet ikke skal igangsettes før det er dokumentert at det vil bli etablert et godt busstilbud som skal settes i drift ved innflytting av første bolig. Tilbudet skal være i samsvar med plan for kollektivtrafikk. Kollektivplanen skal inngå som en del av planmaterialet til den første reguleringsplanen i kommunedelplanområdet. Det skal også lages kollektivplan som del av områdereguleringsplan for delområde 2 og 3. Bestemmelsene imøtekommer

innsigelse vedrørende nullvekst i personbiltrafikken, kollektivdekning og byspredning fra Vest-Agder fylkeskommune ved SAM-utvalget.

Kristiansand kommune har en boligarealreserve som, gitt befolkningsutvikling i samsvar med SSB's prognoser, kan dekke behovet for nye boliger i Kristiansand fram til 2040 uten utbygging i Hamrevann. Hamrevannområdet med 1900 boenheter som i planalternativ 1 eller 4100 boenheter, slik Hamrevann AS har skissert, vil alene kunne dekke behovet for nye boliger i Kristiansand for 5-10 år. Med utbygging av 75 boenheter i året vi Hamrevann alternativ 1, ha en utbyggingsreserve på 25 år. Andre boligområder i kommunen har en mer gunstig lokalisering når det gjelder å bygge opp under urban byutvikling og overordnede målsettinger om redusert bilbruk og nullvekst i personbiltransporten.

Planinitiativet for Hamrevann følger opp vedtatt kommunedelplan for Hamrevann, og utbygging av boliger her er i tråd med kommunedelplanen vedtatt i 2016. Plan og bygg vurderer at planinitiativet med overordnet kollektivplan ikke vil kunne tilfredsstillere rekkefølgekravet om godt busstilbud, eller sannsynliggjøre at en tilfredsstillende andel av beboerne på Hamrevann vil ta bussen.

Da Nasjonal transportplan 2018 – 2029 ble vedtatt 5. april 2017, gikk man fra bymiljøavtaler til byvekstavtaler. Her forpliktes arealpolitikken gjennom integrering av areal- og transportpolitikken, og kommunene må sannsynliggjøre at arealpolitikken også støtter opp om mål om nullvekst. Beregninger utført av både kommunen, Statens vegvesen og Urbanet viser at en utbygging av Hamrevann vil motvirke oppfyllelse av mål om nullvekst, og vanskeliggjøre avtaleinngåelse.

Kommuneplanens samfunnsdel 2017 - 2030, vedtatt 20.09.2017

Overordna arealstrategi skal legges til grunn for revisjon av kommuneplanens arealdel og gir følgende føringer for plan- og byggesaksbehandlingen: *Kristiansand skal styrkes som landsdelshovedstad ved å utvikles til en kompakt by med urbane kvaliteter som utnytter nærheten til sjøen som en ressurs. Det skal utvikles attraktive og levende sentre med stor grad av funksjonsblanding.*

Utdrag overordna arealstrategi

Redusere transportbehovet gjennom god samordning av bolig-, areal- og transportplanlegging.

Legge til rette for at veksten i persontransporten tas gjennom gange, sykkel og kollektive løsninger

Vurdere egnethet og utnytte potensialet for fortetting og transformasjon før nye utbyggingsområder tas i bruk. Prinsippene for lokalisering av arbeidsplasser og boliger legges til grunn

Lokalisering av boligbygging

Det skal legges til rette for boligbyggingen og fortetting etter følgende prioritet:

Kvadraturen og tilgrensende områder

Bydelsentre

Områdesentre/lokalsentre og umiddelbar nærhet

Langs områder med høyfrekvent busstilbud

Planinitiativet for Hamrevann er i strid med prioriteringene og føringene i kommuneplanens samfunnsdel 2017- 2030.

Utbyggingsprogrammet for 2022 – 2025, vedtatt 17.11. 2021

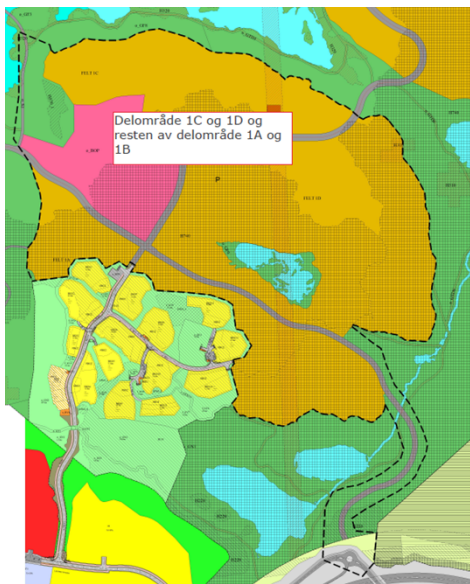
Programmet er et styringsredskap for kommunen i forhold til private parter som grunneiere og utbyggere, og er ment å gi viktige innspill til forutsetninger for oppstart og etableringer av boområder. Behovet for tilrettelegging av sosial og teknisk infrastruktur vurderes særskilt. Utbyggingsprogrammet legger grunnlag for inngåelse av utbyggingsavtaler, og angir prioritering mellom større utbyggingsområder. Utbyggingsprogrammet legges til grunn for kommunens handlingsprogram og budsjett. I utbyggingsprogrammet er større utbyggingsområder som krever offentlig medvirkning/tilrettelegging prioritert etter en vurdering hvor de som i størst mulig grad bidrar til kommuneplanens måloppnåelse er høyest prioritert. I utbyggingsprogrammet for 2022 - 2025 som ble vedtatt i bystyret 17. november 2021, ligger Hamrevann inne som 4 prioritet, lavest prioritert innen kategorien røde områder som er større områder som krever stor offentlig medvirkning/tilrettelegging. Når en åpner opp for aktivitet i flere områder samtidig gir det kommunen økt belastning innenfor investeringer og drift, noe som er årsaken til at kommunen må prioritere.

Planinitiativet, datert 17.02.2022

Formålet med planen

Formålet med planen er å legge til rette for utbygging av en boligstruktur som i 1A og 1B feltet med boliger i klynger med konsentrert småhusbebyggelse. Det er også tenkt noen tjenesteytende funksjoner i krysset der feltene møtes. Det er også ønskelig å vurdere tomten som er avsatt til offentlig formål omregulert til boliger hvis det ikke er behov for tomten til avsatte funksjoner. Hamrevann skal være et sosialt-, økonomisk- og miljømessig bærekraftig boligområde.

Totalt utgjør planområdet ca. 480 daa. Planinitiativet er mangelfullt med å ikke opplyse hvor mange boliger som er tenkt innenfor planområdet. Planforslaget fordrer ny veiarm fra rundkjøring i sørøst av planområdet, med ny hovedvei som er regulert i overordnet plan.

Forslag til plangrense med stiple svart strek.

Beskrivelse av dagens situasjon i planområdet

Planområdet ligger i den sørlige delen av den vedtatte kommunedelplanen for Hamrevann, men nord for felt 1A og 1B som nå bygges ut. Planområdet kan tilknyttes Lauvåsen hovedvei med hoved innkjøring fra E18, og ligger øst for Lauvåsen. Dyreparken ligger i øst, og sørøst for E18 ligger Sørlandsparken. Hamrevann ligger i nord og natur omkranser planområdet.

Planområdet ligger i det uberørte naturområde som omkranser Hamrevann. Naturområdet er kupert med mange mindre vann, myrer og bekkedrag. Vegetasjonen består i hovedsak av barskog med furu som dominerende treslag. Planområdet ligger på et høydedrag mellom kote 90 og 115 og har gode lysforhold. Planarbeidet vil få virkninger utenfor planområdet. Avkjøringen vil være fra Lauvåsen hovedvei og denne vil bli påvirket av mer trafikk. Området skal tilknyttes det fremtidige oppvekstsenteret på Lauvåsen med skole, barnehage, idrettsanlegg og nærmiljøpark. Kapasitet på teknisk infrastruktur er begrenset. Planområdet berører nedbørsfeltet for Vesvannet som enn så lenge er kommunens krisevannskilde.

Plan og byggs vurdering av planinitiativet

Gjeldende arealstrategi gir en tydelig prioritet for lokalisering av boligbyggingen som skiller seg fra hovedgrepet for arealpolitikken i gjeldende kommuneplan 2011 - 2022, som lå til grunn da kommunedelplan for Hamrevann ble vedtatt. Utvikling av Hamrevann vil ikke bygge opp under målsettingene om å redusere transportbehovet gjennom samordning av bolig-, areal- og transportplanlegging, legge til rette for at veksten i persontransporten tas med gange, sykkel eller andre kollektive løsninger, og strider mot strategien det er å fortette og transformere eksisterende bebygde områder før nye utbyggingsområder tas i bruk.

I kommunedelplan for Hamrevann er det i planbeskrivelsen påpekt argumenter som tilsier at det ikke bør igangsettes noen reguleringsplaner i dette området i overskuelig framtid. I tillegg sier utbyggingsprogrammet at vi har arealreserver for boliger i nye regulerte områder til etter 2050, med SSB`s befolkningsfremskrivning. Videre detaljregulering av kommunedelplanen kan føre til en uheldig utbyggingstakt, hvor det ikke er dekning for store kommunale investeringer.

Plan- og bygningssjefen vil fremheve viktigheten av at den nye kommuneplanens samfunnsdel med tilhørende arealstrategi blir fulgt. Med de begrunnelser som er gitt over anbefaler plan –og bygningssjefen at planinitiativet stanses. Om det skal åpnes for ytterlige bebyggelse i området bør fremmes et revidert planinitiativ som beskriver et realistisk neste byggetrinn og som har et planområde som har en mindre utstrekning. Dette må være gjennomførbart i forhold til de rekkefølgekrav som ligger til feltet og må være realiserbart innenfor et 10-års perspektiv som en detaljregulering skal være. Et eventuelt revidert planinitiativ må være en naturlig fortsettelse av den infrastrukturen som nå etableres. Samtidig må det beskrives realismen i forhold til nødvendig fremtidig infrastruktur som må etableres. Et revidert planinitiativ må også redegjøre for en naturlig utbyggingstakt for området.

Med de begrunnelser som er gitt over anbefaler plan –og bygningssjefen at planinitiativet stanses.

Saksbehandler: Jøran Syversen, dato 03.05.2022

Punkt 75/22: Tilleggssak - Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3

Bilag

Vedtak byst, 08062022, Sak 114/22, Tilleggssak - Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3

Tilleggssak - Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3, presisering

Vedtak byst, 01122021, Sak 309_21, Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3

Bypakke for Kristiansandsregionen - egenandelskravet - tilbakemelding(2175412)

Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3

Vedtak _ , 13122021, Sak 79_21, Bompengefinansiering av Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 og byveksttalen

Dato 10. mai 2022
Saksnr.: 2021019649-20
Saksbehandler Jan Erik Lindjord
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
25.05.2022
08.06.2022

Tilleggssak - Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3

Forslag til vedtak

1. Bystyret mener Samferdselsdepartementet har imøtekommet Kristiansandsregionen på viktige punkter som gir grunnlag for endring av enkelte vedtak i sak 309/21 av 01.12.2021.
2. Bystyrets vedtak nr 13 i sak 309/21 endres til: Midler som mottas som merverdikompensasjon knyttet til investeringer på kommunal og fylkeskommunal vei tilbakeføres til Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3. I tråd med Samferdselsdepartementets brev av 16.05.21 legges det til grunn egenandel på 15 prosent på fylkeskommunale/kommunale prosjekter i byvekstavtalen.
3. Bystyrets vedtak nr 14 i sak 309/21 annulleres.
4. Bystyret legger til grunn at statens bidrag i en byvekstavtale minst tilsvarer gjeldende belønningsavtale.
5. Bystyret legger til grunn at Agder fylkesting gjør tilsvarende vedtak.

Sammendrag

Bystyret vedtok 01.12.2021 sak 309/21 Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3. Agder fylkesting vedtok 13.12.2021 sak 79/21 Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3. Samferdselsdepartementet har stilt spørsmål ved enkelte av vedtakene fattet av bystyret og fylkestinget:

- Bystyrets punkt 13: Midler som mottas som merverdikompensasjon knyttet til investeringer på kommunal og fylkeskommunal vei tilbakeføres til Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3. Staten forutsetter egenandel på 20 prosent på fylkeskommunale/kommunale prosjekter i byvekstavtalen. Kristiansand kommune vil bringe egenandelskravet inn i forhandlingene om en byvekstavtale.
- Bystyrets punkt 14: Med bakgrunn i at Kristiansandsregionen allerede har en bompengepakke ønsker regionen å se bompengordningen fase 3 i sammenheng med forhandlingsresultatet for en byvekstavtale. Dersom det ikke oppnås byvekstavtale som blir godkjent av bystyret i Kristiansand og fylkestinget i Agder, videreføres Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 2.

- Fylkestingets punkt 13: Midler som mottas som merverdikompensasjon knyttet til investeringer på kommunal og fylkeskommunal vei tilbakeføres til Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3. Staten forutsetter egenandel på 20 prosent på fylkeskommunale/kommunale prosjekter i byvekstavtalen. Agder fylkeskommune vil bringe egenandelskravet inn i forhandlingene om en byvekstavtale. Det legges til grunn at prosjekt ny Egsbru ikke utløser fylkeskommunal egenandel.
- Fylkestingets punkt 14: Med bakgrunn i at Kristiansandsregionen allerede har en bompengepakke, ønsker regionen å se bompengereordningen fase 3 i sammenheng med forhandlingsresultatet for en byvekstavtale. Dersom det ikke oppnås byvekstavtale med staten, videreføres Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 2.

I statens retningslinjer for byvekstavtaler og nye bompengepakker i byområder stilles det krav om 20 prosent lokal egenandel for investeringstiltak på fylkesvei og kommunal veg som finansieres med bompenger. Både Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune har ment at størrelsen på den lokale egenandelen bør inngå som en del av forhandlingene om byvekstavtale. Begrunnelsen for fylkeskommunens og kommunens standpunkt har blant annet vært at et vedtak om lokal egenandel før forhandlingene om byvekstavtale er startet binder opp fylkeskommunens og kommunenes budsjetter samtidig som statens bidrag i en byvekstavtale er ukjent. Ifølge statens retningslinjer må det foreligge lokal aksept for kravet om egenandel før saken legges frem for Stortinget, videre må bompengereordningen være vedtatt av Stortinget før forhandlinger om byvekstavtale kan startes.

I brev av 16.05.22 imøtekommer Samferdselsdepartementet Kristiansandsregionens argumentasjon for en lavere lokal egenandel. Samferdselsdepartementet gir sin tilslutning til at i det videre arbeidet med Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3, kan det legges til grunn en egenandel på 15 prosent for nye tiltak på kommunal og fylkeskommunal vei.

Når det gjelder statens bidrag i en byvekstavtale er departementets brev noe mer uklart. Samferdselsdepartementet viser til den generelle økonomiske situasjonen og statens signaler om å vurdere ambisjonsnivået på samferdselsområdet. Kommunedirektøren mener byvekstavtalene er et virkemiddel med stort potensial for å bidra til å nå både statlige, regionale og lokale målsettinger om mer bærekraftig by- og regionutvikling. Det vil derfor være uheldig om statens engasjement reduseres. Kommunedirektøren tolker Samferdselsdepartementets brev likevel slik at dagens belønningsavtale uansett vil kunne videreføres.

Kommunedirektøren mener Samferdselsdepartementet har kommet Kristiansandsregionen i møte på viktige punkter og anbefaler at de relevante vedtakspunktene endres. I vedtakspunkt 13 endres prosentsatsen fra 20 til 15 prosent. Ifølge gjeldende prosedyre for oppstart av forhandlinger om byvekstavtale må Stortinget vedta ny bompengereordning før forhandlinger om byvekstavtale kan starte. Dersom forhandlingene ikke fører fram til en byvekstavtale må det uansett fremmes en ny sak for bystyret, fylkestinget og stortinget dersom Kristiansandsregionen skulle ønske å gjøre endringer i den på det tidspunkt gjeldende bompengereordningen. Kommunedirektøren foreslår derfor at vedtakspunkt 14 annulleres.

Vedlegg:

Vedtak byst, 01122021, Sak 309_21, Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3
 Bypakke for Kristiansandsregionen - egenandelskravet - tilbakemelding(2175412)
 Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3
 Vedtak _ , 13122021, Sak 79_21, Bompengefinansiering av Samferdselspakke for
 Kristiansandsregionen fase 3 og byvekstavtalen

Punkt 76/22: Utredning om parlamentarisme som politisk styringsform i Kristiansand

Bilag

Vedtak byst, 08062022, Sak 116/22, Utredning om parlamentarisme som politisk styringsform i Kristiansand

Vedlegg til bystyresak om å utrede parlamentarisme- forslag til oppdragsbeskrivelse

Dato 16. mai 2022
Saksnr.: 2022018577-1
Saksbehandler Anne Aunevik
Godkjent av Bernt Jørgen Stray
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
01.06.2022
08.06.2022

Utredning om parlamentarisme som politisk styringsform i Kristiansand

Forslag til vedtak

1. Bystyret ber om at kommunedirektøren engasjerer et konsulentfirma for å utrede konsekvensene av en eventuell innføring av parlamentarisk styreform i Kristiansand
2. Rammen for oppdraget er inntil kr 800 000. Midlene tas av disposisjonsfondet.
3. Bystyret godkjenner kommunedirektørens forslag til oppdragsbeskrivelse for konsulentoppdraget
4. Utredning om parlamentarisk styringsform i Kristiansand legges frem for bystyret i møte 23.november 2022.

Sammendrag

Bystyret vedtok 27. april 2022 at det skal igangsettes utredning av parlamentarisk styringsform i Kristiansand kommune. Kommunedirektøren anbefaler at utredningen gjennomføres av ekstern konsulent innenfor en økonomisk ramme på kr 800 000.

Forslag til oppdragsbeskrivelse er lagt ved saken, og oppdraget kan kunngjøres så snart bystyret har godkjent innholdet.

Kommunelovens bestemmelser krever at nåværende bystyre må votere over eventuell innføring av parlamentarisk styringsform før den 1. januar 2023, for at det nye bystyret kan ta en lovlig beslutning etter at det er konstituert. Kommunedirektøren forslår derfor at saken fremmes i bystyremøtet den 23. november 2022, og at konsulentens rapport inngår som del av kunnskapsgrunnlaget. Bystyret kan i møtet i november også velge å ta utredningen til orientering.

Vedlegg:

Vedlegg til bystyresak om å utrede parlamentarisme- forslag til oppdragsbeskrivelse

Saksutredning

1. Bakgrunn for saken

1.1. Bystyrets vedtak og kommuneloven

Bystyret vedtok følgende i møte den 27. april 2022, i sak 68/22 om bystyrets størrelse og politisk struktur:

Bystyret ber administrasjonen utrede parlamentarisk styreform i Kristiansand kommune. (52/19)

Utredning om konsekvenser av byrådsmodell skal også ta for seg konsekvenser for åpenhet og innsyn for allmenheten, samt prinsippet om at alle folkevalgte skal ha lik informasjon (56/15)

Kommuneloven omtaler parlamentarisk styringsform i kap. 10, og § 10-1 og sier følgende om «Innføring og oppheving av parlamentarisk styreform»

Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv om parlamentarisk styreform skal innføres i kommunen eller fylkeskommunen. Et slikt vedtak krever minst 2/3 av de avgitte stemmene.

Skal et vedtak kunne treffes etter første ledd, må det forrige kommunestyret eller fylkestinget ha votert over et forslag om å innføre parlamentarisk styreform før 1. januar i siste år av valgperioden. Det kreves ikke at forslaget oppnår flertall. En ny styreform må være vedtatt og satt i verk senest 1. januar i det andre hele året av valgperioden.

Kommunestyret og fylkestinget kan selv vedta å avvikle parlamentarisk styreform med alminnelig flertall av de avgitte stemmene. Reglene i andre og tredje ledd gjelder på tilsvarende måte når parlamentarisk styreform skal avvikles

Denne bestemmelsen innebærer at sittende bystyre må behandle forslag om innføring innen 1. januar 2023. Kommunedirektøren legger derfor til grunn at saken behandles i bystyrets møte 23. november 2022.

1.2. Om parlamentarisme

KS sier blant annet følgende om parlamentarisk styringsform¹:

I det parlamentariske systemet er det kommunerådet som representerer den utøvende makten. Det vil si at rådet har ansvaret både for å forberede saker til kommunestyret, bestemme innstillingen i sakene, samt å sette vedtaket som kommunestyret gjør, ut i livet. I tillegg til dette har kommunerådet ansvar for den daglige driften av kommunen, og dermed også det øverste ansvaret for kommunens administrasjon. I formannskapsmodellen er det kommunedirektøren som har disse oppgavene.

Dersom man trekker en parallell til det nasjonale styringssystemet, vil kommunerådet sitte i regjeringens posisjon. Kommunerådet kan til enhver tid bli tvunget til å gå av dersom et mistillitsforslag får flertall i kommunestyret.

I henhold til kommuneloven finnes det to måter et kommuneråd kan tiltre på. Det kan enten velges av kommunestyret ved votering (såkalt positiv parlamentarisme), eller

¹ Teksten i pkt 1.2 er utdrag fra kapitlet om parlamentarisme i KS sitt hefte «Tillit – KS folkevalgtprogram 2019-2023» <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/for-deg-som-folkevalgt/Tillit.pdf>

gjennom at ordføreren utpeker en kommunerådsleder som deretter setter sammen et kommuneråd. I sistnevnte variant kreves ikke en votering i kommunestyret; men det nye kommunerådet må unngå et mistillitsvotum (negativ parlamentarisme).

Et kommuneråd skal bestå av kommunerådsleder, nestleder og øvrige medlemmer. Loven stiller ikke noe krav til antallet medlemmer ut over dette. Vanlig praksis er at kommunerådets medlemmer får hver sin saksportefølje, som for eksempel helse- og sosial, skole og barnehage mfl. Unntaket her er kommunerådslederen, som har som oppgave å lede kommunerådet som kollegium.

Et medlem av kommunerådet kan ikke samtidig sitte i kommunestyret eller i øvrige kommunale verv. Vedkommende må fratre disse vervene i funksjonsperioden, og kommunestyret velger selv settemedlemmer til erstatning for vedkommende for den perioden det måtte gjelde. Et kommuneråd kan derimot velges blant personer som ikke sitter i kommunestyret, og blant personer som innehar andre politiske verv i kommunen.

Når kommunerådet får ansvaret for å lede kommunens administrasjon, er det også avgjørende å påpeke at de bestemmelsene i kommuneloven som gjelder for kommunedirektøren, også gjelder for kommunerådet, hvis ikke noe annet er bestemt i lov.

1.3. Andre kommuner

I dag er det to norske kommuner som har parlamentarisk styringsform: Bergen fra 2000 og Oslo fra 1986. Tromsø innførte parlamentarisk styringsform i 2011, og vedtok avvikling i 2015².

Stavanger kommune har også nylig igangsatt arbeid med utredning av parlamentarisme, og kommunestyret skal behandle saken den 24. oktober 2022. I Trondheim har parlamentarisme vært til drøfting flere ganger, sist i 2014³ men det har ikke vært votert over i kommunestyret, men saken har vært tatt til orientering.

I tidligere Kristiansand kommune var parlamentarisk styringsmodell oppe til diskusjon flere ganger, men så langt kommunedirektøren kan se, har det kun vært utredet og votert over en gang. Det var i 2002. Saken ble forberedt av en politisk komité som skulle vurdere to alternative modeller: Formannskapsmodellen med hovedutvalg eller parlamentarisme. Bystyret vedtok den 4. desember 2002 at fremtidig styreform skulle baseres på formannskapsmodellen.

2. Forslag om bruk av konsulent

Kommunedirektøren tror at saken får best legitimitet ved at utredningen gjennomføres av en ekstern konsulent, og har derfor igangsatt forberedelse av en konkurranse om et utredningsoppdrag.

Kommunedirektøren vil med denne saken forankre oppdragsbeskrivelsen i bystyret før tilbudet lyses ut. Kommunedirektørens forslag til oppdragsbeskrivelse vedlegges saken.

Utredningen fra konsulentrapporten vil bli sentral som kunnskapsgrunnlag i saken om å utrede parlamentarisk styreform i Kristiansand kommune som skal fremmes for bystyret den 23. november 2022.

Stavanger har nylig gjennomført en lignende konkurranse med en ramme på kr 800 000. Kommunedirektøren anbefaler at bystyret setter av samme økonomiske ramme som Stavanger. Midlene tas av disposisjonsfondet.

² Evalueringer fra 2014 av parlamentarisk styre i Oslo, Bergen og Tromsø er samlet i dette regjeringsnotatet: [Microsoft Word - Formannskap eller kommuneråd Saxi \(regjeringen.no\)](#)

³ Formannskaps sak 71/14: Trondheim [Saksdokumenter - sak PS 0071/14 \(trondheim.kommune.no\)](#)

3. Om innholdet i oppdragsbeskrivelsen

3.1. Mulig gjenbruk av Stavangers utredning

Stavanger har gått til anskaffelse av Ideas2Evidence som konsulent. Planen er at Ideas2Evidence skal presentere rapporten for kommunestyret i Stavanger den 5. september 2022, og at kommunestyret skal behandle saken om evt. bytte av politisk styringsform i påfølgende møte den 24. oktober. Det innebærer i praksis at den kunnskapen som legges til grunn for Stavangers kommunestyre vil være offentlig og tilgjengelig senest den 14. oktober 2022.

Kommunedirektøren vil derfor anbefale at man prøver å unngå overlapp i utredningene der det er mulig. Det gjelder særlig:

- *Generell beskrivelse av forskjeller mellom politiske styringsformer:* Stavanger har i sin oppdragsbeskrivelse blant annet bedt om å få utredet forskjeller på parlamentarisk styringsform og formannskapsmodellen. Herunder en generell analyse av blant annet politiske arbeidsformer, administrasjonen arbeidsformer, forholdet mellom politikk og administrasjon.
- *Kommuners erfaring med styringsformer:* Stavanger har bedt om å få utredet eventuelle likheter og forskjeller mellom kommuner som har/har hatt parlamentarisk styringsform, samt likheter og forskjeller mellom større kommuner med formannskapsmodellen.

Kommunedirektøren anbefaler at det legges inn som forventning i oppdragsbeskrivelsen at den konsulenten Kristiansand velger kan bygge på kunnskapen som er publisert av Stavanger kommune senest den 14. oktober. Kristiansands konsulent kan da trekke ut essensen om generelle forskjeller mellom parlamentarisme og formannskapsmodell fra rapporten som blir laget for Stavanger, og la det inngå som en del av utredningen for Kristiansand.

3.2. Tema av særlig interesse

Da bystyret vedtok å utrede parlamentarisme den 27. april 2022, ble det samtidig vedtatt å få utredet: «konsekvenser for åpenhet og innsyn for allmenheten, samt prinsippet om at alle folkevalgte skal ha lik informasjon.»

Konsekvenser for åpenhet og innsyn for allmenheten reguleres i stor grad av kommuneloven, for eksempel i §4-1 (om informasjon), og §11-5, fjerde ledd (om kommunerådets anledning til å bestemme om et møte i kommunerådet skal være offentlig). Dokumentoffentlighet reguleres av offentlighetsloven. Prinsippet om at alle folkevalgte skal ha samme informasjon er vedtatt i kommunens eget saksbehandlingsreglement §18.

Kommunedirektøren anbefaler at valgt konsulent utreder hvordan åpenhet, innsyn og alle folkevalgtes tilgang på informasjon som egne utredningspunkt i konsulentoppdraget. Her vil det være aktuelt å hente erfaringer fra andre større kommuner med både formannskapsmodell og parlamentarisk styre, samt dagens praktisering i Kristiansand kommune.

Kommunedirektøren vil anbefale at valgt konsulent i tillegg utreder mulige konsekvenser for:

- Valgdeltakelse
- Politisk engasjement
- Samspill med de obligatoriske medvirkningsrådene
- Kommunen som arbeidsgiver og samarbeid med ansattes representanter
- Samarbeid med andre kommuner og andre samarbeidsaktører regionalt og nasjonalt

3.3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Kommunedirektøren anbefaler å utrede administrative og økonomiske konsekvenser ved eventuell innføring av parlamentarisme i Kristiansand, sammenlignet med dagens formannskapsmodell særlig når det gjelder følgende:

- Mulige konsekvenser for politisk organisering
- Mulige konsekvenser for administrativ organisering
- Nye politiske funksjoner – omfang og kostnader
- Hvilke eksisterende politiske funksjoner som må videreføres i en parlamentarisk modell – omfang og kostnader
- Politisk sekretariat – forventede endringer i rolle og kapasitet
- Dagens administrative kommuneledelse – aktuelle funksjoner i en parlamentarisk modell

Noen av kostnadene vil avhenge av hvordan et parlamentarisk styre organiseres og dimensjoneres, samt andre godtgjøringsordninger for folkevalgte. Leverandøren bes om å synliggjøre aktuelle kostnadene ved 2-3 ulike varianter.

Stavanger har i sitt konsulentoppdrag bedt om at det utarbeides en komparativ sammenligning av kostnader knyttet til kommuneadministrasjon og drift av det politiske systemet for de ti største kommunene i Norge. Denne sammenligningen bør benyttes i utredningen og analysen for Kristiansand.

4. Framdriftsplan

Saken må være klar til bystyremøtet i november. Det gir følgende framdriftsplan:

Aktivitet	Juni	Juli	August	September	Oktober	November
Mandat vedtas av bystyret	8. juni					
Oppdrag lyses ut	9. juni					
Tilbudsfrist	29. juni					
Kontrakt inngås med konsulent						
Konsulentoppdrag ca. 3 md					19. okt.	
Saken sendes ut						9. nov.
Formannskapet behandler saken						16. nov.
Bystyret behandler saken						23. nov.

For å vedta innføring av parlamentarisk styreform iht kommuneloven kap. 10, og § 10-1, må sittende bystyre votere over et forslag om å innføre parlamentarisk styreform innen den 1. januar 2023. Det kreves ikke at forslaget oppnår flertall. Deretter må saken fremmes på nytt etter kommunevalget og konstituering av nytt bystyre, høsten 2023. Ifølge kommuneloven §10-1 kreves det 2/3 dels flertall i det nye bystyret. Ny styreform måtte i så fall både bli vedtatt og satt i verk senest den 1. januar 2025.

5. Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret vedtar følgende:

1. Bystyret ber om at kommunedirektøren engasjerer et konsulentfirma for å utrede konsekvensene av en eventuell innføring av parlamentarisk styringsform i Kristiansand
2. Rammen for oppdraget er kr 800 000. Midlene tas fra disposisjonsfond.
3. Bystyret godkjenner kommunedirektørens forslag til oppdragsbeskrivelse for konsulentoppdraget
4. Utredning om parlamentarisk styringsform i Kristiansand legges frem for bystyret for i møte 23.november 2022.